

Ungaflugor på väggarna

■ I går (30.5) öppnade utställningen *New generation* på Finlands fotografiska museum i Kabelfabriken. Kuratorerna för utställningen, fotograferna HANNA-KAISA HÄMÄLÄINEN och RAMMI HANAFLI, har bjudit in 44 fotografer under 35 år för att ge en bild av de unga aktörerna inom finländsk bildjournalistik.

– Jag gillar att vara nära mina objekt utan att läsa eller de som jag fotograferar fäster särskild vikt vid det, berättar JOONAS BRANDT, fotograf för tidningen *Apu*.

– Utvecklingen har gått snabbt under 2000-talet, och i dag har vi också många skickliga, kvinnliga fotografer.

Brandt valdes till årets unga fotograf 2005 och är en av drivkrafterna i Finlands pressfotografer rf. I utställningen deltar han bland annat med en bildserie från *Sakara tour 2006*, en inhemsk turné för tre finländska metalband.

Inom den så kallade nya

Foto: Jenni-Justiina Niemi. På bild: Kimi Räikkönens fotsulor.

generationen pressfotografer tillhör Brandt, som är självlärd, undantagen.

– De flesta av oss är utbildade fotografer och inte rädda för ny teknik, säger JENNI-JUSTIINA NIEMI, frilansare för bland annat *Helsingin sanomat* och *Kodin kuvalehti* och utbildad vid Svenska yrkeshögskolan i Nykarleby.

Niemi valdes till årets pressfotograf 2004, och varvar de journalistiska uppdragen med jobb för olika

företag och organisationer. En kombination som hon vet klingar falskt hos en del pressfotografer som framhåller vikten av en journalists objektivitet.

– Jag har inga problem med att hålla sfärerna åtskilda. Jag njuter av att vara frilansare och då går det inte att livnära sig på enbart journalistik.

Jämsides med de ungas alster hänger MARKUS JOKELAS utställning "Något

har hänt" med bildreportage från 1987 framåt. Jokela är internationellt erkänd och har vunnit flera priser. En inspirationskälla.

– Jag gillar hans stil, säger Brandt.

– Jokela är på många sätt mer lik oss än lik andra äldre fotografer, säger Niemi.

– Dessutom har han gjort många fina reportage i Finland, som visar att man inte behöver åka till Sydafrika eller Pakistan för att hitta någonting speciellt.

Enligt Niemi är en av utmaningarna den att arbetsgivare i allt större utsträckning förväntar sig att fotograferna också skall producera videoinslag. Ett krav som gör att endera uppdraget vanligtvis lider.

– Måste vi göra allt själva, när det sen blir klumpigt och fult? Jag tänker lära mig en del före hösten när min mamaledighet tar slut. På redaktionerna finns det än så länge få som har den kompetensen.

JEANETTE ÖSTMAN

Utställningen pågår till 24.8.

TUOMAS KYRÖ

Författaren försöker förstå Paavo Lipponen.

KOLUMNEN

TIDIGARE HÖRDE allsmäktighet till gudarna. En föreställning om allsmäktighet igen till fyraåringar, konstnärer och diktatorer.

I Nutids-Finland lever en vattenpolospelare i illusionen om allsmäktighet, pensionären Paavo Lipponen. Det finns ingen så stor eller liten händelse, mening, tanke att Paavo Lipponen inte skulle ha en åsikt om den. Eller det har vi ju alla, men vi uttalar den hemma på soffan eller tyst för oss själva. Paavo Lipponens soffa är radion, tv:n, tidningarna och böckerna med hårda pärmar.

I sitt senaste verk *Järki voittaa* (vem kom tvåa, skribentens komm.) skriver vattenpolospelaren en lista över vårt lands intelligentia. Jag tar inte ställning till listans innehåll eftersom det intresserar mig nästan lika mycket som countrymusiklistorna. Men varför i friden ska skulle Paavo Lipponens lista intressera mig eller någon annan potentiell socialdemokrat?

ETT PROBLEM för åldrande märkesmän är att de inte förstår att sluta medan de ännu är betydande. Martti Ahtisaari trilskades som en liten pojke när han inte fick Nobels fredspris. Teemu Selänne förstod inte att dra sig tillbaka till golfbanorna utan kom tillbaka för att fortsätta snurra på i rinken, utan att tillföra något mervärde för laget.

Det är enbart mänskligt. Stormännen har varit så högt uppe de kommer inte, det oundvikliga faktum att den enda riktningen är neråt. När man en gång har påverkat hela folket med sina åsikter eller sina mål under förlängning, tror märkesmännen att det kan fortsätta så för evigt.

I verkligheten förvandlas de, och vi alla, förr eller senare till de där morfäderna och farmödrarna vars åsikter och minnen om gamla goda tider får släktingarna att le i mjugg.

JAG REKOMMENDERAR alla märkesmän och -kvinnor en ärbar reträtt från offentligheten. Ni har gjort ert jobb bra, tack för det. Far nu ut till era sommarstugor, gör upp köplistor och skriv listor över de bästa tyska polisserierna. Och gör jumalauta inte böcker av dem!

Översättning: Susanna Ilmoni

MJÖLK

■ När människan blir vuxen ska hon utveckla laktosintolerans. Det är helt naturligt, eftersom man ska avväjas från diandet. Största delen av världens vuxna har också problem med att dricka mjölk, och det är egentligen bara nordeuropeer som klarar av att bryta ner laktosen, tack vare att vi för ca 5 000 år sedan började mutera fram ett enzym som kallas laktas.

Det naturliga är alltså att låta barn lapa mjölk, när man blir vuxen ska man låta bli den vita smeten. Den som betvivlar detta behöver bara söka sig till en grillkiosk någon natt, för det finns inget äckligare än den där mustaschprydda göken som beställer "tuplahampurilainen ja pieni maito".

JANNE STRANG

Mjölk och hälsa fyller 50 i år, världens mjölkdag firas 1.6

TRE SVAR

Rätt svar på förra veckans tre frågor:

■ Filmen *The Boys from Brazil* baserar sig på Josef Mengeles liv (1).

■ Auschwitz låg i *Polen* (2).

■ *Simon Wiesenthal* hette den kända nazistjägaren (1).

NINA HEMMINGSSON

